

Nr. 350

XXVI r,
istnienia

Cena numeru
120 mk.

Cena prenumeraty

w Łodzi:

Miesięcznie mk. 2500

Z przes. poczt.

Miesięcznie " 3000

poza Łodzią egz. 150

Konto Pocztow. Kasy

Oszczęd. 60594.

Należytość pocztowa

opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 21 grudnia 1922 r.

CASINO

Dziś!

Nad program.

Dziś!

Przeprowadzenie zwłok Prezydenta Rzeczypospolitej

Wywiezienie ciała z Belwederu.

(5240s1)

Pochód żałobny.

Przed zamkiem.

Na dziedzińcu zamkowym.

CASINO

Od Administracji.

DNIA 23 GRUDNIA, WYJDZIE SPECJALNY NUMER GWIAZDKOWY, KTÓRY UKAŻE SIĘ W ZNACZNIE ZWIĘKSZONYM FORMACIE.

OGŁOSZENIA DO NUMERU GWIAZDKOWEGO PRZYJMUJE ADMINISTRACJA CODZIENNIE OD 9—7 WIECZ. i 22 DO GODZ 7-jej WIECZÓR.

Administracja.

SCALA

Święto dla dzieci w Scali 25 | 26 dziecięce przedstawienie o godzinie 3 po południu p. t.

„GOŚCIE ZE WSI“

Komedia w 4-ach aktach z udziałem artystów teatru Scala oraz trzydziestu dzieci. Bezustanny śmiech, rzadkie widowisko, Bilety już do nabycia w kasie teatru 30 | 2.

ZGROMADZENIE NARODOWE.

B. MIN. SPR. WEWNĘTRZNYCH P. STANISŁAW WOJCIECHOWSKI PREZYDENTEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

PRZED POSIEDZENIEM.

Od samego rana rozpoczęły się obrady klubów sejmowych.

Około godz. 10—ej Klub P. S. L. skłaniał się ku postawieniu kandydatury obecnego prezydenta ministrów p. jen. Sikorskiego.

O godz. 11—ej przedstawiciel Klubu P. P. S. poseł Moraczewski udał się do Marszałka p. Rataja i oświadczył mu, że wszystkie inne kluby lewicowe stanowczo wypowiadają się przeciwko kandydaturze p. jen. Sikorskiego.

Wobec tego p. Rataj oświadczył następnie przedstawicielom trzech stronnictw Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej, że kandydatem lewicy jest p. Stanisław Wojciechowski.

Przedstawiciele Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej odpowiedzieli, że kandydatura p. Wojciechowskiego zabarwiona jest stronniczo, podczas gdy Chrześcijański Związek Jedności Narodowej postanowił nie wysuwać żadnej kandydatury stronniczej i na takiego kandydata nie głosować. Wobec tego trzy stronnictwa Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej głosować będą za prof. Kazimierzem Morawskim którego kandydaturę

również Klub P. S. L. uważał w swoim czasie za mogącą skupić największą ilość głosów.

OTWARCIE.

Dziś w południe rozpoczęło się drugie Zgromadzenie Narodowe celem wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej. Udział posłów i senatorów mniej liczny niż poprzednim razem. Także na galerjach dla publiczności i w łóżach dyplomatycznych mniejsze zaciekanie. Na sali zwracają uwagę zupełnie puste ławy P. S. L.—Piasta, które jeszcze obraduje, wskutek czego przeciąga się otwarcie Zgromadzenia.

O godz. 12 m. 20 p. Marszałek Rataj otwiera Zgromadzenie Narodowe powołując na sekretarzy pp. posła Niedbalskiego i senatora Glogera.

Nowoprzybyły senator Zygmunt Nowicki (Wyzwolenie) składa ślubowanie.

P. Marszałek zarządza 5—minutową przerwę celem zgłaszania kandydatur. W czasie tej przerwy wchodzi na salę jeden po drugim członkowie P. S. L.—Piasta.

KANDYDATURY

Po upływie przerwy p. Marszałek odczy-

tuje zgłoszone kandydatury. Zgłoszono dwa nazwiska, mianowicie:

Prof. Kazimierza Morawskiego, rektora Akademii Umiejętności i b. ministra Wojciechowskiego.

P. Marszałek powołuje do odbierania głosów pp. Harasza i Ledwocha, do odczytywania nazwisk z list posłów i senatorów, p. Niedbalskiego.

PRZEBIEG GŁOSOWANIA:

Po oddaniu głosów przez wszystkich członków zgromadzenia Narodowego p. Marszałek zarządził o godz. 1. m. 25 15-minutową przerwę, po której upływie posiedzenie ponownie otwarto.

Sekretarz, pos. Niedbalski, odczytuje następujący przebieg głosowania.

Głosowało posłów i senatorów 535, głosów nieważnych oddano 16, głosów ważnych 519, absolutna większość 269

Otrzymał:
P. Stanisław Wojciechowski 289,
P. Kazimierz Morawski 221.
P. Marszałek Rataj: Na podstawie tego wyniku głosowania stwierdzam, iż Prezyden-

Zakład rawniecki Leonarda Hetmana

w Łodzi ul. Wólczajska 63 prawa of. parter

Wykonywa wszelkie roboty w zakresie fachu wchodzące z własnych jak również i powierzonych materiałów

Wykończenie pierwszorędne.

Specjalista na roboty futrzane.

(50481k)

FIRANKI

Sprzedajemy do świąt bez względu na wyżkę 20% po starych cenach. Również przy zakupach innych towarów, jako to: wełny, jedwabie, swetry, prosimy nas odwiedzić. 5224b

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Rozporządzenie o żałobie

wp) Rada ministrów uchwaliła na posiedzeniu dnia 19 bm., że żałoba z powodu zgonu prezydenta Rzeczypospolitej s.p. Gabriela Narutowicza trwa dla władz i osób wojskowych przez Przeciąg sześciu tygodni t.j. do 27 stycznia 1923 r. włącznie, zaś dla instytucji i urzędników cywilnych przez przeciąg dwóch tygodni, tj. do 30 grudnia br.

W dniu pogrzebu s.p. prezydenta Rzeczypospolitej wszelkie widowiska publiczne, jak teatry, przedstawienia cyrkowe, kinematografy, koncerty, kabarety itp. będą zawieszane, we wszystkich miastach, będących siedzibą województw i starostw winny się w tym dniu odbyć uroczyste nabożeństwa z udziałem przedstawicieli władz.

Rozporządzenie o żałobie instytucji i osób wojskowych zawiera następujące szczególności:

1) W okresie żałoby noszą wszyscy oficerowie przepaskę żałobną na lewym ramieniu.

2) Na wszystkich gmachach wojskowych winny powiewać chorągwie o barwach państwowych, opuszczone do połowy masztu

3) Zabrania się wszystkim wojskowym urządzać zabawy taneczne w oddziałach, instytucjach wojskowych i przyjmować udział w publicznych zabawach tanecznych do dnia 27 stycznia 1923 r.

4) Do dnia pogrzebu zabrania się wszystkim wojskowym uczęszczać do teatrów, cyrków, kinematografów, kabaretów itp.

Przepisy powyższe dotyczą również urzędników cywilnych i urzędników o ile występują w mundurach, z tą różnicą, że do noszenia opasek żałobnych obowiązani są tylko urzędnicy od VIII stopnia wzwyż.

Konwencja sanitarna w Rumunji.

(wp) Wczoraj podpisana została konwencja sanitarna z Rumunją.

Ze strony polskiej podpisał ją minister zdrowia dr. Chodźko, ze strony rumuńskiej prof. Cantacudene.

Choroba min. Jastrzębskiego

(wp) Ministerjum skarbu podaje do wiadomości, że minister skarbu Jastrzębski z powodu choroby aż do odwołania przyjmować nie będzie.

JAJA

Nadszedł świeży transport!

Sprzedaż świąteczna, - Hurt od 1 kopy

Kość iuszki 29

(5225K)

Związek Spółdzielni Mleczarskich.

Książka

jest zawsze mile widzianym i cennym podarunkiem

Wielki i odpowiedni wybór można znaleźć

52311

w Księgarni „Czytali”

właściciel Kazimierz Pawlak
Łódź, Dz. elna 2, róg Piotrkowskiej.

tem Rzeczypospolitej został wybrany p. Stanisław Wojciechowski (oklaski na lewicy). Uwiadomię go o tem w sposób przepisany regulaminem. Mamy jeszcze drugi punkt porządku dziennego, mianowicie odczytanie protokołu.

Sekretarz pos. Niedbalski odczytuje protokół odbytego posiedzenia.

P. Marszałek Rataj: Ponieważ nikt nie zaprotestował protokół ogłaszam za przyjęty. Następne posiedzenie Zgromadzenia Narodowego dla odebrania przysięgi od nowo wybranego Prezydenta Rzeczypospolitej naznaczam na dziś na godz. 7 wieczorem. Na wypadek, gdyby nowo wybrany Prezydent urzędu nie chciał przyjąć, w takim razie na tym samym posiedzeniu o godz. 7-ej wieczór przystąpilibyśmy do nowego wyboru.

ZAWIADOMIENIE O WYBORZE.

Zaraz po posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego marszałkowie Sejmu i Senatu pp. Rataj i Trapczyński wraz z p. Prezydentem Ministrów jen. Sikorskim udali się do p. Wojciechowskiego, aby wedle regulaminu Zgromadzenia Narodowego powiadomić o dokonanych wyborze.

P. Wojciechowski wybór przyjął.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ. STANISŁAW WOJCIECHOWSKI.

Belwederski „Kurjer Poranny“ taki podaje krótki życiorys nowoobranego Prezydenta:

„Stanisław Wojciechowski należał do twórców stronnictwa Polskiej Partji Socjalistycznej w pierwszym okresie jej istnienia; był jednym z pierwszych redaktorów tajnie wydawanego w Wilnie „Robotnika“ i najbliższym towarzyszem ideowej i rewolucyjnej pracy Józefa Piłsudskiego w tym okresie. Poświęcił się potem wyłącznie pracy nad ruchem kooperatywnym. Na emigracji w Rosji działał nad tworzeniem polskiej siły zbrojnej i przez Zjazd w Moskwie powołany został na prezesa Rady Międzypartyjnej, którego to stanowiska zrzekł się pod koniec 1918 r. Był ministrem spraw wewnętrznych w gabinecie Paderewskiego od stycznia do grudnia 1919 r.“

NASZ DODATEK NADZWYCZAJNY.

Wczoraj około godz. 2 pp. wydaliśmy dodatek nadzwyczajny, donoszący o wyborze p. S. Wojciechowskiego na stanowisko prezydenta Rzplitej. Dodatek ten w krótkim czasie został rozchwytyany.

Głosy francuskie o przesileniu polskiem.

SKRAJNY DEMOKRATYZM RAZ JESZCZE GUBI KRAJ SZLACHTNY.

PARYŻ, 19. (wł.) Znany publicysta Petrinax dowodzi dziś w „Echo de Paris“, że głównym powodem waśni, osłabiającej Polskę, jest polityka Piłsudskiego i szczególnie jego osoba.

Petrinax wyraża nadzieję, że Polska skonoliduje się przez te kilka lat, przez które Fran-

cja trzyma Niemcy w szachu; inaczej grozi jej nowy upadek.

„Action Francaise“ pisze: „nie naszą rzeczą jest dawać rady Polakom, ale z bólem stwierdzamy, że skrajny demokratyzm, raz jeszcze gubi kraj szlachtetny“.

Z ojczyzny faszystów.

POWSZECHNA MOBILIZACJA FASZYSTÓW.

TURYŃ, 20. (PAT) Wedle ostatnich wiadomości, z wyniku starć faszystów z policją było 9 zabitych, w tej liczbie 7 komunistów. Centralny komitet faszystów ogłosił powszechną mobilizację faszystów w Turynie.

RZYM, 20. (PAT) W związku ze starcia-

mi, jakie miały miejsce w Turynie, centralny komitet faszystów udzielił Mussolini'emu wszelkich pełnomocnictw. Mussolini przedsięwzię energiczne kroki, mające na celu skoordynowanie i poddanie należytej dyscyplinie akcji faszystowskiej.

O pokój na Wschodzie.

FIASCO POLITYKI SOWIECKIEJ.

LOZANNA 20 (PAT) Na posiedzeniu komisji dla spraw cieśnin Curzon oświadczył, iż kontr-propozycje rosyjskie są absolutnie nie do przyjęcia. Zaznaczył przytem, iż sojusznicy skłonni są poczynić w sprawie cieśnin oraz demilitaryzacji wybrzeża conaj-

mniej jeszcze jedno lub dwa ustępstwa na rzecz Turcji. Na większe ustępstwa sojusznicy zgodzić się nie będą w stanie. Delegaci Serbji, Rumunji i Bułgarji poparli te propozycje sojusznicze. Ostateczna decyzja w tej sprawie wyznaczona została na dzisiaj.

Po pochyłej drodze.

Oto znów ma nasza Rzeczpospolita przydenta, drugiego z kolei, a obranego w okresie jednej dekady. Ten krótki przeciąg czasu w ciągu którego nasze państwo przyżyło straszną tragedję nie nas nie nauczył, niczego nie, zmienił. Stronnictwo lewicy nie poszły na kompromis, nie wystawiły człowieka mniej partyjnego i partyjnie zaangażowanego, a jako większość głosami „mniejszości“ przeprowadziły wybór Stanisława Wojciechowskiego b. ministra spraw wewnętrznych, ludowca i zagorzałego belwederczyka.

Nie nie pomogły jaknajdalej idąca ustępliwość stronnictw narodowych. Na propozycje Jedności Narodowej odbycia konferencji celem kompromisu, ludowcy nawet nie dali odpowiedzi i lewica solidarnie wraz z Żydami Niemcami i Rusinami oddała wszystkie głosy na Stanisława Wojciechowskiego. Jeżeli przedtem nazywano kandydatury prawicy „prowokacją“ to już kandydatowi z wczorajszego głosowania absolutnie nikt żadnego zarzutu robić nie mógł bowiem był to profesor Kazimierz Morawski prezes Krakowskiej Akademii Umiejętności człowiek zupełnie partyjnie nie zaangażowany.

Ale lewica już skreśliła na pewien tor z którego nie chce zbroczyć. Przypuszcza że jest dosyć silna i nie potrzebuje się liczyć z polską większością, która nie chce z nią iść po jednej drodze gdyż na niej nie widzi dobra Ojczyzny.

Między dziećmi jednej Matki Ojczyzny powstaje przepaść, którą poczeli kopać współobywatele obcych narodowości a pogłębia ciemnota, zawiść klasowa i zła wola. Przejścia ponie działkowe i zabójstwo prezydenta te straszne objawy walk partyjnych, rzucają plamę na społeczeństwo a zarazem napełniają serca obywateli miłujących Ojczyznę obawą o los Państwa Długie lata niewoli niczego nas nie nauczyły.

Nie nauczył nas również przykład bogatej Rosji która dzięki międzynarodowym czynnikom rozkładu — żydom spadła na dno nędzy. Obecnie nadszedł czas że narodowa większość polska jest uważana przez grupy, które są u steru rządów, za wrogów Ojczyzny, jej przewodników się śledzi, aresztuje, szkaluje, odsądza od czci i wiary. Dzienniki które mają za sobą najbrzydszą przeszłość, dzienniki złe i przedajne obecnie są uważane za organa nowego rządu one insymują, szkalują, oskarżają i podjudzają one żądają sądu na najlepszych synów Narodu a nawet na wielki odłam Narodu. Skończyły się lata niewoli z wolności wspólnie wywalczonej my nie będziemy korzystali bo nie dla nas jest ona przeznaczona. Nieszczęśliwa wspaniałomyślność Wielkiego Kazimierza mści się na nas.

Kości rzucone. Pomimo strasznej tragedji i którą naród przeżył lewica z ludowcami, ani o krok się nie cofnęła z fałszywej drogi. Cała prawica polska reprezentująca w Zgromadzeniu Narodowym dwustu dwudziestu kilku posłów pomija się jako nie nieznaczące głosy protestu ta olbrzymia część Narodu niema ani jednego swojego przedstawiciela w rządzie, Prezydent Rzeczypospolitej ma odwagę wbrew takiej, olbrzymiej, części Narodu przyjmować Rządę kraju.

Prezydent Rzeczypospolitej został obrany większością głosów Zgromadzenia Narodowego zgodnie z przepisami konstytucji. Wybór ten prawomocny, my którzyśmy zawsze walczy

li o praworządność musimy bezwzględnie uszanować. Jeżeli lewica która przez cztery lata samodzielności państwa eksperymentowała chce w dalszym ciągu próbować swoich sił niechaj pokaże do czego kraj doprowadzić potrafi.

Będziemy czekali aż się ze złej drogi zawróci i weźmie polską większość narodu do pomocy przy odbudowie państwa. Bo my na to wezwania nie jesteśmy gotowi, byle tylko ono nie przyszło za późno.

Jak wygląda komunizm w praktyce.

Niedawno w Moskwie odbyły się obrady IV światowego Kongresu komunistycznego. Wybrano ponownie dawny Komitet Wykonawczy z jego prezesem Zinowjewem na czele. Zinowjew w swej mowie na tymże Kongresie wygłoszonej, wspominał o cierpieniach proletariatu rosyjskiego...

Równocześnie pismo „Raboczaia Prawda“ ogłosiła na swych łamach mowę członka Komitetu Wykonawczego, Dzierżyńskiego. Niektóre zdania bolszewickiego, groźnego komisarza są tak znamienne, że warto je przytoczyć w całości:

„Jako członek Komitetu Wykonawczego partii komunistycznej, muszę wam donieść o informacjach, jakie otrzymuję codziennie ze wszystkich stron o życiu prywatnym wybitnych członków Komitetu Wykonawczego i partii. Sądzę, że sposób życia, prowadzony przez tych towarzyszy, sprzeciwia się zasadom rewolucyjnej moralności, a nawet zwykłemu poczuciu godności osobistej“.

Dzierżyński przytacza na dowód, że nie tak dawno policja aresztowała przed jakąś restauracją automobil, w którym znajdowali się pijani ludzie. Jak się potem okazało, byli to: Zinowjew, Mecerjakow i Sadoch. Pomiędzy 1 maja a 1 sierpnia aresztowano za rozpustę następujących członków Wykonawczego Komitetu i partii: Longanowskiego pięć razy, Lenskiego cztery razy, Radka Sobelsohna pięć razy, Sorokina dziewięć razy, Winera trzy razy i Wyszynskiego trzy razy.

„Dnia 29 lipca — mówi dalej Dzierżyński — członkowie komitetu politycznego słyszeli w rejonie Preczystieńskim krzyki, hałas i śpiewy, wychodzące z prywatnej willi komisarza higieny Siemaszki. Hałas był tak donośny, że tłumy ludzi zatrzymywały się przed willą. Komisarz policji wydał polecenie poinformowania się o powód hałasów i zaprowadzenia spo

koju. Członkowie komitetu politycznego wkroczyli do willi komisarza i znaleźli tam następujące osobistości: Skliańskiego, członka wojennego komitetu rewolucyjnego, Smilke, prezesa komitetu „Nolda“, komisarza Serebrinkowa, Podolskiego i Kasiora, członków wojennego komitetu, Kamieniewa, naczelnego wodza czerwonej armii i komisarza sprawiedliwości Słucka, który zwrócił się w gwałtownych słowach do członków policji, żądając od nich natychmiastowego opuszczenia willi i nie mieszania się do spraw prywatnych. Komisarz policji, nie zważając na to, zaczął spisywać protokół, co wywołało ogólną bijatykę, w czasie której padły strzały rewolwerowe, raniąc dwóch policjantów. Wobec tego policja wycofała się“.

Dzierżyński zapytuje w dalszym ciągu swej mowy, skąd są czerpane fundusze na urządzenie orgii w willach komisarzy i dowódców armii.

Przytoczywszy całą szereg skandalicznych przykładów o postępowaniu dygnitarzy sowieckich, Dzierżyński oświadcza, że departament inspekcyjny niejednokrotnie zwracał uwagę Komitetowi Wykonawczemu, iż prezes Sowietu moskiewskiego, Kamieniew prowadzi życie zbyt szerokie, co wywołuje objawy niezadowolenia wśród sfer robotniczych. Towarzysz Kamieniew (Rosenfeld) posiada dwie wille, jedną o piętnastu pokojach, drugą o dwudziestu, utrzymuje rodzinę, którą sprowadził z prowincji. Posiada cztery automobile, liczną służbę domową. Mieszkańcy tych dwu pałaców otrzymują racje wina, konserw i delikatesów różnego rodzaju.

Dzierżyński oświadcza, że twierdzenia swa je opiera na dokumentach, które złożył Komitetowi Wykonawczemu.

Oto jak wygląda komunizm w praktyce

Kronika zagraniczna

ANTYSEMITYZM W RUMUNJI.

x) Zaburzenia antysemickie w uniwersytetach rumuńskich nie ustają. Studenci żądają wprowadzenia t.zw. numerus clausus dla żydów. Ze względu na te zaburzenia studenci żydzi przestali uczęszczać na wykłady. Manifestacje studenckie odbyły się w Czerniowicach i Bukareszcie, gdzie uniwersytet zamknięto na 7 dni. W Bressowie władze wojsko we wprowadziły ochronę domów żydowskich

ZAJŚCIA W KUSTENDILU.

x) Wskutek wypadków, jakie zaszły w Kustendilu, rząd podjął energiczne zarządzenia, aby niedopuszczyć na przyszłość do żadnych prób zakłócenia porządku publicznego w kraju, bez względu na to, z której strony próby te byłyby podjęte. Szereg osób, należących do kół macedońskich, oraz wielu funkcjonariuszy wojskowych i cywilnych, którzy urzędowali w Kustendilu, aresztowano i będą stawieni przed sądem. Ci ostatni za to, że przez niedopatrzzenie dopuścili do narażenia na szwank powagi państwa. Przez powyższe zarządzenia rząd podkreśla poza tem, że nie brał udziału w jakikolwiek bądź sposób w walkach, które się wywiązały między poszczególnymi organami macedońskimi.

Z KONFERENCJI W LOZANNIE.

x) Neue Freie Presse donosi z Lozanny. Komisja dla spraw

cieśnin odbyła dziś pełne trzygodzinne posiedzenie, jednakże nie przyszło do porozumienia. Ismet basza poczynił zastrzeżenia w sprawie projektu statutu cieśnin, ułożonego przez rzeczoznawców wojennych koalicyjnych i tureckich. Lord Curzon starał się udowodnić dlaczego w projekcie aliantów zostały dokonane zmiany. Zmiany te dotyczą z jednej strony ochrony samodzielności tureckiej, z drugiej zaś strony mają na celu zabezpieczenie swobody cieśnin.

Ismet basza przedstawił stanowisko tureckie i zgłosił zastrzeżenie przeciw absolutnej swobodzie przejazdu okrętów wojennych.

Następnie Cziczerin przedstawił w długiej mowie punkt widzenia delegacji rosyjskiej. Curzon zapowiedział odpowiedź imieniem aliantów na jutro po południu. Projekt, który obecnie przedstawił Cziczerin, stara się już na ten raz uwzględnić żądania aliantów i Ameryki, aby okręty wojenne w pewnych warunkach mogły być wysłane do cieśnin dla ochrony handlu i określonych grup ludności, mianowicie w ten sposób dopuszczony wjazd dla lekkich okrętów wojennych.

Plan Cziczerina wykazuje widoczne dążenie zbliżenia się do stanowiska aliantów.

HUNGARYŚCI.

(x) Donoszą z Budapesztu, że tu utworzona została oficjalnie Partja Węgierskich faszystów, zorganizowana według wzoru włoskiego. Partja ta nosi nazwę Hungarystów. Na zgromadzeniu tej partji obecny był poseł Stefan Friedrich.

Obywatele Rzeczypospolitej.

Ohydne skrytobójcze morderstwo pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wstrząsnęło całym jestestwem.

W chwili obecnej, gdy Ojczyźnie naszej grozi straszne niebezpieczeństwo walki bratobójczej, gdy grozi nam utrata tak drogo okupionej niepodległości, która krwią naszą życiem ojców braci i synów zbudowana została, zacierzowanie partyjne doszło do najwyższego napięcia.

Potępiając bezwzględnie niesłuchaną w dziejach Polski zbrodnię w obawie, aby ta straszna chwila nie była wykorzystaną przez pewne czynniki w celu wzmożenia zamętu i anarchii, wzywamy wszystkich kolegów byłych wojskowych, a więc emerytów, inwalidów i zdemobilizowanych, zorganizowanych w szeregach naszych organizacji do zachowania spokoju i do bezwarunkowego wstrzymania się od brania udziału w jakichkolwiek bojkotach partyjnych.

Wzywamy Was Obywatele Polscy, abyście w tej strasznej chwili nie tylko zachowali równowagę i spokój, lecz abyście również uspakajająco oddziaływali na swe otoczenie.

Nie dajcie posłuchu podszeptom naszych wrogów, lecz karnie oczekujcie wskazówek Władz organizacyjnych, które rozważają ewentualność wspólnego działania, mającego na celu utrzymanie spokoju, bezpieczeństwa i niepodległości. Członkowie nasi spokojnie wyszełkują postanowienia przez siebie wybranych Władz organizacyjnych i w razie wezwania spełnią co do nich należy.

Nie znikły Wam jeszcze z przed uczucie setki tysięcy poległych braci waszych nie znikły z pośród Was postacie krwawych ofiar wojny, inwalidów wojennych, wdów i sierot, za którą to cenę otrzymaliśmy niepodległość.

Czyż dla zaspokojenia ambicji niepoczciwych jednostek mamy zezwolić, aby szeregi te przez walkę domową, przez walkę bratobójczą niepomiaralnie wzrosły?

Nie. Po stokroć razy nie.

Oświadczamy stanowczo i uroczyście, że do walki bratobójczej za żadną cenę nie dopuścimy, a szerzących zamęt, podburzających do walki, bez względu na ich przynależność partyjną, ostrzegamy.

Staniemy do walki przeciwko zdrajcom Ojczyzny straszni i bezwzględni, a oczu z bieżących wypadków nie spuścimy, aż zapanuje ład i spokój, aż konstytucyjne Władze państwowe znajdą posłuch i poszanowanie.

Za zarząd Zjednoczenia Związków oficerów rezerwy, emerytów i weteranów:

Tadeusz Zukowski, generał bryg. w st. sp.

Władysław Wejtko, gen. dyw. w st. sp.

Jan Wroczyński, gen. brygady w st. sp.

Jerzy Wroniecki, kap. w rezerwie

Jerzy Eborowicz adw. i mjr. w rezerwie.

Za Zarząd Główny Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej.

Marjan Kantor, Bolesław Kikiewicz, Mieczysław Jakubowski, Sławomir Rosochacki, Stanisław Kuszyński.

Za Zarząd Łódzkiego Powiatowego Koła Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej.

Franciszek Pawlak, Jan Klimek, Jan Szurmak, Stanisław Morzyński, Oskar Kirsztajn, Simon Borsztajn. (7)

List otwarty do p. W. Sieroszewskiego.

W niedzielnym numerze warszawskiego „Kurjera Porannego” pomieścił zasłużony ale nieobliczalny pisarz p. W. Sieroszewski List Otwarty do polskiej inteligencji w którym wzywa społeczeństwo do poparcia rządu w przewidywanej przez p. Sieroszewskiego walce z „obłędem politycznym” jakim jest według niego ideologia narodo-demokratyczna.

Pan Sieroszewski w roku 1905 drukował w „Kurjerze Codziennym” artykuł o „dialektyce” (Orzeł Biały) a w 1917 roku wydał List Otwarty bezczeszczący i zarzucający nieuczciwość obecnemu prezydentowi ministrów Sikorskiemu.

W odpowiedzi na powyższy list senator Marjan Kłiniorski ogłasza następujący list otwarty do p. W. Sieroszewskiego.

Nie będę ukrywał, że muszę się na spokojnie, aby z całą powagą i godnością odpowiedzieć na list Pański do inteligencji polskiej, zamieszczony w niedzielnym Kurjerze Porannym i na zawarte w nim potworne oskarżenia rzucone stronnictwu, do którego od lat kilkudziesięciu mam zaszczyt należeć. — Przynależność moja do stronnictwa podkreślam tem skwapliwiej i silniej, że pragnąłbym, aby wezwana przez Pana do czynu inteligencja polska, rozpoczynając wraz z Rządem dzieło „niszczenia w narodzie polskim ideologii narodo-demokratycznej” nie przeoczyła nawet skromnych działaczy tego kierunku i wiedziała dokładnie, kogo Rząd ma pościągnąć do odpowiedzialności i kogo odpowiednio do swego postępku ukarać. Przechodząc do oskarżeń, rzuconych przez Pana całemu wielkiemu odłamowi narodu, muszę przypuścić, że list Pański pisany był w chwili szaleńczej, w przeciwnym bowiem razie możnaby istotnie wątpić o społeczeństwie, w którym znakomity pisarz i człowiek, nacechowany powagą lat sędziwych kładzie z całą świadomością swój podpis pod listem, którego każde słowo tchnie ślepa nienawiścią.

Pisze Pan, że „uległość i potulność względem rządów obcych oraz nikczemna zdradzieckość i krwawa napastliwość na rodaków były i są charakterystyczne dla ideologii demokratyczno-narodowej”. O jakiejż uległości i potulności tu mowa? Czy za objaw tych przywar uznaje Pan całą działalność ruchu wszechpolskiego poczynając od manifestacji w stulecie Konstytucji 3-go Maja, idąc dalej przez okres budzenia idei niepodległości, zerwania z trójlojalizmem, narodowego uświadamiania mas ludowych, organizacji tajnych towarzystw oświatowych i walki o język polski w gminie, a kończąc na kilkoletnich ciężkich walkach w ciałach pracodawczych rosyjskich, gdzie obóz nasz, jako reprezentujący istotną myśl narodową miał zawsze przeciw sobie nie tylko wszystkie stronnictwa parlamentarne, ale i sfery rządowe?

Czy uległością była długoletnia mozoła na walka, prowadzona przez społeczeństwo polskie, uległością dzieci polskich we Wrześni, zorganizowany przez nasz obóz, a potulnością akcja spolszczenia Górnego Śląska, który bez tego nie byłby nawet w swej części przypadł nam w udziale. Wreszcie komu, jak komu, ale Panu człowiekowi Legionów składającemu przysięgę na wierność cesarzowi austriackiemu i członkowi centralnego Kom. Narodów, patronującego w Beselerowskiej Radzie Stanu nie przystoi zwracać się z zarzutem uległości wobec Niemców do ludzi, którzy pomimo wielokrotnych pokus stali twardo na gruncie zasadniczej opozycji przeciwko wszelkim sojuszom z odwiecznym wrogiem narodu polskiego.

Prawda, że naszą walkę z wrogiem prowadziliśmy bez pomocy brauningów, bez skrytobójczych napadów czy zamiarów, lecz właśnie dlatego sumienie nasze, nie obciążone podobnymi aktami watpliwego bohaterstwa pozwalała nam z całą bezwzględnością potępić wszelkie zamachy i zabójstwa, niezależnie od tego, kto jest ich sprawcą. Wzywa Pan do zniszczenia ideologii narodo-demokratycznej w narodzie polskim. Wątpię czy i dziś po ochłonięciu z pierwszego wrażenia postawiłby Pan na chłodno również maturalny program. Bowiem niesie Pan wyrok

zagłady grupie, która z pewną drobną różnicą w odliczeniach liczy więcej, niż połowę głosów polskich w Zgromadzeniu Narodowym, obozowi, który wszędzie, gdzie masy ludowe są oświecone uzyskał pomimo proporcjonalnego głosowania 60 proc. mandatów, wielkiemu odłamowi społecznemu, którego ideologia, oparta na uznaniu za najwyższe kryterium interesu ogólnonarodowego w przeciwstawieniu do interesów poszczególnych klas tryumfuje dziś w Europie Zachodniej i da Bóg odniesie zwycięstwo w Polsce. — Kto więc wypowiedział jej walkę, dążąc do jej zniszczenia, ten może ją zniszczyć, ale razem z Polską. — Wzórów takiego zniszczenia nie potrzebujemy daleko szukać. Obóz, do którego Pan należy, znajdzie je tuż obok w Boleszewi, a głośne pogroźki o czerwonym koguście wypowiedziane przez posłów tego obozu świadczą, że nie brakuje im w tej mierze zarówno uzdolnień jak chęci, że już o wrodzonych instynktach nie wspomnę. Oto jakimi środkami bliska Panu inteligencja pragnie tępić ów tak nazwany przez Pana „traf polityczny”, który Pana również do takiej ślepej furji doprowadza.

Pomijam już kwestję, że kruczata ogłoszona przez Pana znaleźć radosny oddźwięk w szeregach inteligencji rekrutującej się z różnych Bundów i Vereínów. Ci szczerze przyklasną Pańskiej inicjatywie, bo dla istnienia silnych stronnictw narodowych jest znową, płoszącą im sen z powiek. Nie można mieć im za złe, że działają w imię własnego interesu, wyobrażam sobie jednak, jak się muszą cieszyć, gdy Polak nadużywając hasła „poczucia prawa, honoru i uczciwości” apeluje do metod, uprawianych przez dawne władze carskie i wzywa Rząd Polski do masowego tępienia ludzi odmiennych przekonań.

Jakież są te nasze przewiny w stosunku do niepodległej Polski, które doprowadziły Pana do stanu tak bezwzględnej zapamiętałości? Oto gdy myślą ogarniam cały długi okres politycznej działalności naszego stronnictwa, przed oczyma stają mi żywo wybitniejsze zdarzenia i ludzie, biorący w nich udział. Widzę ich, gdy pod czujnym okiem żandarmów przenoszą bibułę, mówiącą ludowi o Polsce, widzę ich przebiegających od wsi do wsi i wnoszących światło pod strzechy, widzę ich w różnych „Obrzydłokach” zmagających się z apatją ogółu i krzeszących z wyziębionych serc iskry entuzjazmu i poświęcenia dla sprawy narodowej, widzę ich na wszystkich placówkach pracy publicznej, zagrzewających do czynu obywatelskiego w imię najwyższych interesów narodowych — a widzę i dziś wielu z tych, co dożyli niepodległości, jak przygarbieni wiekiem, z nadwątlonymi siłami pędzą nadal żywot prawie studencki, chodzą w wyszarzanych kurtkach i w nowej Polsce klepią starą Polską biedę. A gdy porównam tą grupę ideowych niedziszarzy ze świetną plejadą ludzi o „bajecznych karierach”, z szeregiem wojskowych, błyszczących galonami mundurów i różnobarwnymi wstęgami orderów, gdy wspomnę wielu świeżej daty dygnitarzy, członków różnych, często niepotrzebnych misji, szastających pieniędzmi skarbowymi na jasnych brzegach lub bulwarach paryskich, gdy pomyslę, że za te wszystkie świetności płaci Polska niebywałem swem bankructwem, to nie mogę oprzeć się uczuciu dumy, że mam zaszczyt należeć do tej skromnej kategorii „tre-dowatych”, których Pan chce zetrzeć z powierzchni ziemi Polskiej.

I myślę, że są dwa rodzaje Polaków: jedni, co wszystko z siebie dają Polsce i drudzy, którzy się na Polsce tuczą. Sam osobiście kierując bezinteresownie przez lat 15 instytucją ogólnokrajowego znaczenia, której głównym celem było szerzenie oświaty rolniczej wśród szerokich sfer ludu polskiego, dał Bóg nie sadzę, abym popełniał jaka zbrodnię względem Polski. I dlatego ze spokojem i czystym sumieniem, czekam na gromy, które w myśl Pańskiego wezwania paść mają na cały zniechęcony przez Pana obóz.

Dopóki jednak Rząd Niepodległej Rzeczypospolitej nie dowiedzie mi zbrodni przeciw Polsce popełnionej, dopóty będę sobie uważał za zaszczyt, że stanowią choć drobną cząstkę tego „trafu politycznego”, którego istnienie Pana z równowagi wytrąca.

Marjan Kłiniorski, Senator.

WIADOMOSCI Z KRAJ

Olbrzymi rabunek.

(k) Kilku uzbrojonych bandytów wtargnęło onegdaj o godz. 8 wiecz. do mieszkania fabrykantów braci Szajnow w osadzie Laskowie pow. olkuskim, gdzie zrabowali biżuterję złotą, znaczną ilość gotówki i inne kosztowności. Ogólne straty wynoszą około miljarda marek. W związku z tem władze miejscowe rozesłały listy gończe za sprawcami olbrzymiego rabunku do wszystkich miast Rzeczypospolitej Polskiej.

Nowa linia kolejowa.

(K) Jak podaje „Kur. Por.“ minister kolei żelaznych przyznał inż. Owidzkiemu prawo zejścia na grunt w celu czynienia przedwstępnych poszukiwań linii kolejowej od Trzezcza do Grabowca.

Projektowana linia ogólnej długości dwudziestu kilometrów przechodzić będzie przez województwo lubelskie. (2)

Uwolnienie ojcobójcy.

(k) W lwowskim sądzie okręgowym odbyła się rozprawa przeciw Andrzejowi Hutnikowi, liczącemu lat 23, z Podjarkowa w pow. bóbreckim, oskarżonemu o zabójstwo swego ojca Andrzeja.

W krytycznym dniu 30 sierpnia br. w stanie podłym rozpoczął stary Hutnik sprzeczkę ze synem, a wreszcie, porwawszy za stołek, chciał nim roztrzaskać synowi głowę. Wtedy Andrzej, działając wprawdzie bez zamiaru zabicia, uderzył ojca swego kołem tak silnie w głowę, że ten upadł na ziemię, rozbitając głowę o kamień. Skutkiem ciężkich obrażeń stary Hutnik zakończył w kilka dni po wypadku życie.

Na podstawie przeczącego werdyktu sędziów przysięgłych, Andrzej Hutnik został uniewinniony.

Budowa kolejki rawskiej.

(K) Tak daleko zaansowana już budowa linii kolejowej wąskotorowej Warszawa—Mszczonów—Rawa, została obecnie wstrzymana na czas nieograniczony.

Istotnym powodem utknięcia budowy na martwym punkcie była karygodna obojętność zainteresowanych sejmików głównie rawskiego i skierniewickiego.

Po nieudanych próbach „skrzywienia“ trasy projektowanej kolei węglowej norm. wzdłuż ułożonego nasypu kolejki ostatecznie postanowiono budowę zlikwidować, a inwentarz ruchomy (materjały) rozsprzedać.

Postanowiono natomiast zachować na wszelki wypadek założony komitet budowlany tej kolejki. (2)

Petycje szynkarzy.

(k) Organizacje szynkarzy w Małopolsce i na kresach wschodnich zaczęły nadsyłać zbiorowe petycje do rządu i do poszczególnych posłów sejmowych o wstrzymanie wykonania uchwalonej przez b. Sejm ustawy o redukcji szynków, która to ma być przeprowadzona od Nowego Roku.

Obrabowanie pociągów pod rozwadowem

(k) Onegdaj nieznanymi sprawcami napadli na linii kolejowej Rozwadów — Tarnobrzeg koło stacji. Sobowa na pociąg towarowy nr. 794, z którego po rozbiciu jednego wagonu, skradli 10 worków kaszy hreczanej, wartości 700,000 marek. Drugiego wagonu mimo rozbicia nie obrabowali, gdyż znajdowała się w nim pszenica bez worków.

W kilka minut po tem ta sama szajka napadła w tem samym miejscu na drugi pociąg towarowy nr. 558, idący w przeciwnym kierunku. Bandyci rozbili również dwa wagony i skradli stamtąd pakę porcelany, wartości 200,000 marek, pakę zawierającą 1,200 brzytw, warto-

ści 12 milionów mk., pakę z maszynkami do temperowania ołówków, wartości półtora miliona marek, oraz kilka mniejszych paczek rozmaitego towaru.

Następnego dnia policja rozpoczęła poszukiwania i na przyległych polach oraz w pobliskim lesie znalazła część zrabowanego towaru, którego bandyci nie zdołali unieść.

Pościg za bandytami trwa w dalszym ciągu.

Zderzenie pociągów w Łazach.

(K) W poniedziałek o godzinie 9-ej wieczorem pociąg kurjerski nr. 1, zdążający do Krakowa, najechał na stacji Łazy (za Częstochową) na zjeżdżające wagony towarowe z tożym głównego na boczny.

Skutkiem uderzenia, brankard i wagon pocztowy pociągu kurjerskiego uległ poważniejszemu uszkodzeniu, węglarka rozbita, a lokomotywa lekko uszkodzona.

Wypadków z ludźmi poza lżejszą raną, jaką odniósł konduktor bagażowy — nie było.

Ruch kolejowy nie doznał dłuższej przerwy. (2)

Oszczerstwa robotnika

(k) Podana przez red. „Robotnika“ wiadomość w sprawie p. Rylskiego, szefa sztabu D. O. K. Lwów, jakoby p. Rylski był wzywany do Warszawy do raportu z powodu rozmowy w kasyńce oficerskiej na temat wyboru Prezydenta Narutowicza, jest zgoła nieprawdziwą. P. Rylski nie tylko nie był wzywany do Warszawy, lecz wogóle nie prowadził żadnych rozmów w kasyńce oficerskiej na temat wyboru Prezydenta.

Z dokumentów ohydy.

W Częstochowie odezwy wydano o następującem brzmieniu:

„Do ludu pracującego miast i wsi!

„Prawnie obrany Prezydent Rzeczypospolitej padł z ręki zbrodniarza, nasłanego przez „narodową“ prawicę, której przewodzą:

Haller, Trampezyński, Korfanty.

„Stronictwa demokracji polskiej, potępiając ten haniebny czyn i stojąc w obronie zagrożonej Konstytucji, wzywają Lud pracujący miast i wsi do czujności i skupienia wszystkich sił celem odparcia zbrodniczych usiłowań wrogów Ludu Rzeczypospolitej.

„Częstochowski okręgowy Komitet Robotniczy P. P. S. — Częstochowski Powiatowy Komitet P. S. L. Wyzwolenie. — Częstochowski Komitet N. P. R. — Polska Organizacja Wolności na powiaty Częstochowski i Radomskowski“.

Na nadesłanem „Rzeczypospolitej“ egzemplarzu dopisał nadsyłający:

„Nasze życie publiczne jest dżunglą, w której buszuje kilkanaście hultajskich organizacji“ — powiedział poseł Daszyński.

Odezwa ta rozlepiona jest gęsto w Częstochowie po całym mieście oraz w okolicy.

Za co ich to spotyka.

Nie wiadomo czy z pośpiechu, czy też z innych przyczyn dopuszczono się wprost gwałtu, aresztując członków zarządu Związku Hallerczyków w Warszawie, pp. Dr. Modelskie go, pułk. Sołohub—Dowojno, kap. Malinowskiego i por. Sierocińskiego pisze „Gazeta Codzienna“.

Aczkolwiek natychmiast po przesłuchaniu zwolniono ich z braku nawet cienia jakiegokolwiek winy, ale samo już podejrzenie jest obelgą rzuconą w twarz tym wszystkim, którzy poza murzami i górami zbierali się i krew swoją dla Polski w ofierze nieśli a pozostawszy przy życiu oddani są państwu całą duszą.

Niemasz prawie w Polsce, oficera służby frontowej, któryby miał tyle odznaczeń za bohaterstwo jak np. pułk. Sołohub—Dowojno. Wszystkie państwa złożyły się na dekorację

piersi tego nieśmiertelnej sławy bohatera Murmańskiego...

Niemasz ktoby więcej Polskę kochał i był więcej gotów dla jej potęgi i bytu oddać młode życie swoje, jak np. pos. Sierociński. On był tym pierwszym, który wychodźstwo polskie w Ameryce pobudził do czynu zbrojnego, ćwiczył i organizował kadry oficerskie, okryte krzyżami w Szampanji i w Polsce. On był tym, który zgodnie z intencją Romana Dmowskiego zdusił dezorganizacyjną robotę jednostek w szeregach polskich we Francji, które to jednostki jadąc bez podstawy i bez racji na koniku antysemitycznym, rozbiły jedność i harmonję.

Słowem aresztowanie to spolezkowało wszelkie uczucia i jak najszlachetniejsze pobudki wszystkich formacji bojowych poza Polską — które po pamiętnej bitwie gen. Józefa Hallera pod Kaniowem, stwierdziły na Konferencji Wersalskiej, że w Polsce walczą przeciw państwu centralnym.

Niech żyje rewolucja socjalna.

Na czele orszaku żałobnego przeprowadzającego zwłoki s. p. Prezydenta Rzeczypospolitej z Belwederu na Zamek szedł szereg organizacji socjalistycznych z rozwiniętymi czerwonymi sztandarami, wśród których powszechną uwagę zwracał sztandar z napisem:

„Niech żyje rewolucja socjalna“.

Ze strony władz nie podniesiono przeciw temu żadnego sprzeciwu.

Swiako wie pogrzebu zapytywali jednak ze zdumieniem:

— Czy to obchód partyjny czy urzędowa uroczystość żałobna najwyższego urzędnika Państwa.

Zamordowanie 3 rekrutów Rusinów.

Jak donosi lwowska „Gazeta Codzienna“ w Brodach odbywał się w mieście zupełnie spokojnie pobór rekruta. Po poborze grupa rekrutów udała się na rynek w celu kupna skóry. Kiedy żydzi poczęli prowokująco zachowywać się wobec rekrutów, jeden z rekrutów Rusinów powiedział: „czekajcie żydzi, teraz Polacy odebrali wam w Brodach kaplicę, wnet odbierzemy my wam zagrabaną przez was kaplicę Bazylijanów“. Wówczas rozwiścieczony tymi słowami tłum żydów rzucił się na rekrutów i ukamienował na śmierć jednego rekruta Rusina, 2 zaś tak ciężko poranił, że obecnie dogorywają.

Na wiadomość o tym mordzie zaczęły z okolicznych wsi ruskich ścigać się tłumy dziesiątek tysięcy chłopów, by pomścić zamordowanych chłopów. Tylko dzięki energicznemu działaniu władz i wojska zdołano rozgoryczonych tłumów chłopskich wstrzymać od urzadzenia pogromu. Nastrój w mieście i w okolicy niesłychanie wzburzony.

Aresztowania wśród studentów polskich.

Zydowski „Folks“, zapewne dobrze poinformowany, donosi w notatce p.t. „Aresztowanie studentów“:

„Onegdaj znówu aresztowano większą grupę studentów uniwersytetu warszawskiego“.

Słyszeliśmy, że istotnie aresztowano pewną liczbę studentów Polaków, niektórych po raz drugi czy nawet trzeci, pomimo iż poprzednio zwolnieni byli przez sędzię śledczego.

Wobec zapewnień rządu że będzie obiektywno — państwowym, zapytuje „Gaz. Poranna“ czy w związku z zajściami poniedziałkowymi zarządzono śledztwo co do udziału bojówki socjalistycznej w zajściach?

Ze bojówka uczestniczyła w zajściach — jest to faktem. Że posiłkowała się bronią — stwierdzają liczni świadkowie wypadków. Mimo to nie słyszeliśmy ani o śledztwie, ani o żadnych aresztowaniach. Zydowski „Nasz Kurjer“ podaje, iż dokonane zostały rewizje w „Organizacji Narodowej Kobiet“, w „Związku powstalców górnośląskich“ i w „Związku Hallerczyków“.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś: Czwartek 21 grudnia Tom sza Ap.
Wschód słońca g. 7 m. 42
Zachód g. 3 m. 22

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Siaba kobieca”.
Filharmonja (Dzielnia 20)

Teatr „Scena” (Cegielniana 19)
„Variete”.
„Casino” (Piotrkowska 67)
„Igraszka z sercem kobiety”.
„Luna” (Przejazd 1)
„Sultanka miłości”.
„Oleon” (Przejazd 2)
„Sergiusz Panin”.
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Racja silnych pięści”.
„Nowości” (Piotrkowska róg Główna)
„Syn Tarzana”.
„Dom Ludowy” (Przejazd 34)
„Krwawy znak”.

— Kalendarzyk historyczny.

1311 W obozie pod Dobrzycami król Władysław Łokietek za występki publiczne, złamanie przysięgi i zdradę, odbiera mieszczanom krakowskim wszystkie wolności i oddaje na własność klasztorowi tynieckiemu.

Wiadomości bieżące

— Osobiste.

Komendant policji insp. Roszkowski powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

— Doręczanie przekazów.

W uzupełnieniu wczorajszej notatki o doręczaniu do domu przekazów i listów wartościowych dowiadujemy się:

Uznanju poszczególnych dyrekcji poczt i telegrafów pozostawiono rozszerzenie granic doręczania odbiorcom do domu przekazów pocztowych i przekazów pocztowej kasy oszczędności z pieniędzmi, tudzież listów wartościowych i paczek o podanej wartości, w miejscowym okręgu doręczeń do 300,000 mk. w ramiejszym zaś okręgu doręczeń do 50000 mk.

Rozporządzenie powyższe weszło w życie d. 15-go grudnia 1922 r., na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z d. 8 kwietnia 1922 r. (Monitor Polski № 104, poz. 53). (7)

— Fabryka czekolady w schronisku dla sierot.

b) Swego czasu były starosta cerkiewny Jegorow, członkowie gminy prawosławnej łódzkiej Markowski i bicia Zarnowscy i Angielewicz zawarli z pozostałymi członkami zarządu gm. prawosławnej Prezesem, proboszczem Walikowskim i panami Lubienieckim i Maciejewem umowę, na mocy której wynajęli sami sobie lokal w domu, w którym się mieści ochronka sierot przy ul. Piotrkowskiej 1. W lokalu tym urządzono fabrykę cukrów i czekolady pod firmą „Promień”. Umowa zrobiona była na 6 lat za opłatą 6.000 mk. rocznie. Obecnie funt czekolady „Promień” kosztuje również 6.000 mk. Wobec tego, że sierotom z ochronki dzieje się coraz gorzej i gmina prawosławna boryka się z trudnościami, finansowymi, pełnomocnik gminy wniósł na posiedzeniu wydziału cywilnego sądu okręgowego o rozwiązanie tak niekorzystnej umowy najmu. Sąd uznał umowę najmu za nieważną i nakazał eksmisję fabryki „Promień” z lokalu ochronki św. Olgi.

— Budowa szpitala powszechnego.

b) Do komisji radzieckiej dla spraw ogólnych wpłynął wniosek radnego Rapalskiego

Wszystkim tym którzy okazali liczne dowody współczucia i oddali ostatnią przysługę przy odprowadzeniu na miejsce wiecznego spoczynku drogich nam zwłok

S. † P.

Janiny Wyszowskiej

a w szczególności Ks. Janowi Krawieckiemu, koleżankom i kolegom składają z głębi serca płynące „Bóg zapłać”
Matka, Siostra, Bracia i Narzeczony.

Rozpsza. dnia 19 grudnia 1922 r.

5227s

Nowa umowa w przemyśle włókienniczym.

DZIĘKI STARANIOM ZWIĄZKU CHRZESCIJANSKIEJ DEMOKRACJI I „PRACY”
ROBOTNICZY UZYSKALI 45% PODWYZKI.

Wczoraj o godz. 11 przed poł. odbyło się w lokalu Związku Przemysłowców (Piotrkowska 96) posiedzenie komisji dla ustalania płac robotników przemysłu włókienniczego. W skład komisji wchodziło 3 przedstawicieli Związku przemysłowców i 3 przedstawicieli Związków zawodowych. Umowa z dn. 18 grudnia b. r. przewiduje taki skład komisji. Ponieważ Związek zawodowy PPS. umowy tej nie podpisał, przedstawiciel jego nie został dopuszczony do konferencji, w której brali udział tylko przed-

stawiciele Związku Chrześcij. i „Praca”.

Komisja stwierdziła, że od dn. 15 listopada br. do dn. 18 grudnia r. b. drożyzna wzrosła o 45 proc., wobec tego płace robotników mają być zwiększone o 45 proc., począwszy od 18 grudnia br. z ważnością do 15 stycznia 1923 r. i będą ustalane każdego miesiąca, w najbliższą środę po 15—tym.

W umowie z dn. 18 grudnia br. poczyniono zatem odpowiednie zmiany.

go o przystąpienie do budowy w Łodzi powszechnego szpitala.

— Żałoba w szkołach.

W dniu jutrzejszym z powodu żałoby szkoły powszechne będą nieczynne. O godzinie 11-ej dzieci szkół powsz. udadzą się pod kierunkiem nauczycieli do katedry na uroczyste nabożeństwo żałobne.

— Godziny wolne z powodu żałoby nie będą potrącone.

Związek przemysłowców wydał komunikat donoszący, że z powodu żałoby po śmierci ś.p. Prezydenta Narutowicza godziny od 11-12 wolne od pracy i zarobków potrącone nie będą. Przy pracy akordowej za godziny te zostanie wypłacona odpowiednia część pracy akordowej.

— Szkoła robót ręcznych.

b) Z początkiem roku przyszłego wydział szkolnictwa przystąpi do otwarcia pracowni robót ręcznych, oraz szkoły dla moralno zaniebanych.

— Nowe banknoty.

W najbliższym czasie mają się ukazać nowe banknoty w wysokości 50 tys. mk. pol. Banknoty te tłoczone są w Zakładach Graficznych, i są nieco większe od będących w obiegu 10 tys.

— Posiedzenie komisji powszechnego nauczania.

b) W niedzielę odbyło się w kuratorjum posiedzenie komisji powsz. nauczania przy nara dzie szkolnej okręgu łódzkiego.

Rada szkolna w związku kuratorjum daży do objęcia przymusem szkolnym oraz stworzenia powsz. nauczania na całym terenie województwa łódzkiego. Zagwarantowanie przy pływ odpowiedzialnych sił nauczycielskich oraz wydatne subwencje na budowy gmachów szkolnych, dopomagają w pewnym stopniu do posunięcia naprzód sprawy powsz. nauczania. Należy więc w pierwszym rzędzie rozpatrzeć się w materiale dziecięcym, a to skutecznym się przez rejestrację roczników, które w latach najbliższych będą do szkół uczęszczać. Zgodzono się, iż najdokładniej i najlepiej rejestrację tę przeprowadzą po wsiach, osadach i miasteczkach nauczyciele i w tym celu zwróci się rada szkolna do związku nauczycielstwa o wydatną pomoc w tej pracy. Finansową stronę obejmuje komisja powsz. nauczania, która po opracowaniu planu zwróci się o zatwierdzenie takowego

do rady stanu. Na zakończenie wybrano jeszcze podkomisję techniczną.

— Jakim prawom obcym wstęp do Polski jest wzbroniony?

Na mocy rozporządzenia władz powołanych zakazany został przywóz do Rzeczypospolitej Polskiej, rozpowszechnianie w kraju i przewóz zagranicę czasopism następujących: 1) „Internationale Presse Korrespondenz”, publikacja perjodyczna, wydawana w Berlinie, 2) „Le Correspondence Internationale”, publikacja perjodyczna, wydawana w języku francuskim w Berlinie, 3) „Danziger Neueste Nachrichten” czasopismo niemieckie, wydawane w Gdańsku, 4) „Sonntagspost”, czasopismo, wydawane w Chicago w języku niemieckim, 5) „Priatel Ukrainy”, tygodnik, wydawany w Kanadzie w języku ukraińskim, 6) „Nowoje Russkoje Slovo”, czasopismo codzienne, wydawane w języku rosyjskim w Nowym Jorku. (2)

— W niedzielę zakłady fryzjerskie otwarte.

b) Komisarz rządu wydał rozporządzenie w myśl którego zakłady fryzjerskie mogą być otwarte w wigilię Bożego Narodzenia t. j. w niedzielę do godz. 6-ej wiecz.

— Kto okrada skarb.

1) Za handel papierosami nieobandrolowanymi bez zezwolenia odnośnych władz pociągnięto do odpowiedzialności właściciela sklepu, przy ul. Berka Joselewicza 17, J. Zambrowskiego. Podczas przeprowadzonej rewizji odnaleziono 401 paczek papierosów nieobandrolowanych oraz 18 paczek bandrolowanych. Papierosy skonfiskowano i wraz z protokołem przesłano władzom skarbowym.

— Walka z brudem.

1) Za anty-sanitarny stan na posesjach i niedbałe dozоровanie tychże pociągnięto do odpowiedzialności następujących dozorców domów: Strzelczyka Jana, Zgierska 78, Wysockiego Piotra, Zgierska 53, Grelichy Romana, Zgierska 76, Dobrowolskiego Franciszka, Zgierska 29, Niewiadomską Michalinę, Zgierska 27, Dybowska Józefa, Aleksandrowska 15, Makówkę Wojciecha, Aleksandrowska 17 i Kwapiusz Olę, Aleksandrowska 13.

— Walka z lichwą.

1) Za skupowanie artykułów pierwszej potrzeby podczas targu na rynku bałuckim w celach spekulacyjnych pociągnięto do odpowiedzialności Ferszta Arona, zam. przy Wodnym Rynku 13.

Bandyci przed sądem.

KARA ZA ROZBÓJ. WYROK ŚMIERCI. ULASKAWIENIE.

W nocy z 6 na 7 listopada napadnięta została furmanka na szosie Widawskiej. Bandyci zrabowali, grożąc użyciem broni Wojciechowi Nodze 19,500 mk., zaś Mani Teodorze i Michalinie Kosiakowej pół miliona mk. Noce następnej w odległości 5 km. od Łasku dokonano drugiego napadu na jadącego ze zdunskiej woli Icka Zomera, któremu zrabowano 190,000 mk. Kierując się opisem napastników, policja w Łasku zarządziła pościg i aresztowała sprawców napadu, a mianowicie: Józefa i Piotra Knopów, Marjana Kryczkowskiego i Józefa Okrasę.

Obecnie stanęli oni przed sądem doraźnym w składzie sędziów wice-prezesa Witkowskiego, Korwin Korotkiewicza i Ilinicza. Właściwie spisane były dwa oddzielne akty oskarżenia i wyznaczone były 2 rozprawy. Jednak podprokurator Jucewicz wniosł o połączenie obu spraw w jedną przeciwko czemu zaprotestowali obrońcy podsądnych adw. Abramowicz, Askanas, Angerstajn, motywując to tem, iż były to dwa różne napady, dokonane na różnych ludzi. Po naradzie sąd z uwagi, że w jednej i drugiej sprawie figurują te same osoby obydwie sprawy postanowił rozpatrywać jednocześnie. Przeciwno temu protestował adw. Abramski, który uważa, iż wobec nieobecności jednego z podsądnych Okrasę może to wypaść na jego niekorzyść. Sąd postanowił jednak sprawy rozważać razem i badać każdego z podsądnych oddzielnie. Kryczkowski do napadu ani do udzielenia rewolweru braciom Knop nie przyznał się twierdząc, iż przyznał się tylko policji, gdyż bito go, zaś rewolwer miał dla własnej obrony. Piotr Knop nie przyznaje się do winy, zaś na pytanie, czyja jest znaleziona u niego broń odpowiada, że brata Józefa. Józef Knop również do winy nie przyznaje się, opowiadając gdzie przebywał cały wieczór, jak rów-

nież 4 oskarżony Okrasa oświadcza, iż nie wspólnego z napadem nie ma.

Następnie ksiądz zaprzysięgił świadków chrześcijan, rabin zaś żydów, zaś w międzyczasie podsądny Okrasa zalewa się gorzkimi łzami.

Świadkowie opowiadają przebieg napadu, potwierdzając w zupełności winę podsądnych. Obrońcy podsądnych starają się dowieść niewinności swych klientów, za pomocą pytań zadawanych świadkom. Rzeczoznawca Puszczarz Nazdrowicz oświadcza, iż odebrane kule nadają się do znalezionego rewolweru, zaś odebrany karabin jest systemu francuskiego.

Przedstawiciel oskarżenia publicznego podprok. Icewicz opierając się na zeznaniach podsądnych na śledztwie oraz poszkodowanych, żąda zastosowania art. 19.2 o sędach doraźnych. Obrońcy zaznaczają w swych przemówieniach, że całe oskarżenie opiera się na zeznaniach złożonych pod wpływem bicia. Wnoszą oni o uniewinnienie podsądnych.

Następnego dnia przed południem sąd ogłosił wyrok, skazujący Józefa Knopka na karę śmierci przez rozstrzelanie, Piotra Knopka i Kryczkowskiego na bezterminowe ciężkie więzienie pozbawiając wszystkich trzech praw stanu. Co do Okrasy sąd postanowił przekazać sprawę do sądu zwanego zwykłym.

Obrońca skazanego wysłał depeszę do Prezydenta Rzeczypospolitej, marszałka Rataja z prośbą o ulaskawienie skazanego, gdyż służył on 4 lata w wojsku zaś zeznania świadków oskarżenia były sprzeczne.

O godz. 1-ej po poł. nadeszła z Warszawy telegraficznie wiadomość o ulaskawieniu Knopka, wobec czego kara jego zmieniona została na bezterminowe, ciężkie więzienie.

Do świata.

CUDA TELEFONU BEZ DRUTU.

§) Olbrzymi rozwój w Anglii i Ameryce telefonu bez drutu, dostępnego teraz w tych krajach niemal każdemu ze względu na masowy wyrób tanich aparatów, które można ustawić w każdym mieszkaniu — święci wciąż nowe tryumfy.

W tych dniach naprzykład, po raz pierwszy usłyszano w Anglii muzykę, wykonywaną w Ameryce.

Gdy, mianowicie, operator stacji telegrafu i telefonu bez drutu w Croydon (Anglia) stanął w nocy do pracy przy aparacie i zaczął odbierać sygnały amerykańskie, wysyłane alfabetem Morse'a, uszu jego doleciały też wyraźne dźwięki muzyki. Sygnały pochodziły ze stacji w Newarku, stanu New Jersey, muzyka więc musiała też dochodzić z tej stacji, nastrojonej na fale hertzowskie długości 325 metrów.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że pomiędzy Anglią a Ameryką istnieje różnica czasu pięciu godzin t. j., że gdy w Croydon była już godz. 23-cia, to w Newarku zegary wskazywały godz. 18-tą, to i pod tym względem sprawdza się ścisłość obserwacji, gdyż właśnie o godz. 18-ej odbywał się na stacji Newarku koncert dla abonentów tego rodzaju produkcji, urządzanych obecnie w każdym mieście amerykańskim przez przedsiębiorstwa telefonów bez drutu.

Nie tylko wszakże o rozrywki dla swych abonentów dbają tam przedsiębiorstwa tego rodzaju, telefon bowiem i telegraf bez drutu rozsyła również abonentom swoim obserwacje meteorologiczne, dokładne godziny, wiadomości bieżące i t. d.

Niestety, wobec szalonych różnic walutowych i znanego braku przedsiębiorczości u nas, nieprędka chyba zdobędziemy się na zastosowanie w Polsce tych wprost cudownych wyników badań naukowych.

OFIARA NAUKI.

§) W szpitalu paryskim Lariboisiera odjęto prawą rękę radiologowi tego szpitala, dr. Vaillantowi.

Jest to już jedenasta operacja, której poddać się musiał dr. Vaillant wskutek niszczącego wpływu promieni radu na tkanki organizmu ludzkiego.

Pomimo strasznych skutków, jakie po ciągłym za sobą dla niego stosowanie leczenia radem, dzielny lekarz wytrwał do ostatka na stanowisku. Niedawno musiano amputować mu lewą rękę, teraz zaś postradał i prawą.

MILCZĄCY POSEŁ.

§) Szkoci są wogóle małomówni, największym jednak wśród nich milczkiem jest bez wątpienia poseł Hope, świeżo obrany ponownie do parlamentu angielskiego.

Pan ten zasiada w izbie gmin już od lat dwudziestu dwóch i śmiało można powiedzieć że przez cały ten czas nie wymówił ani jednego słowa za dużo, gdyż wogóle ani razu nie przemawiał.

Gdy podczas ostatnich wyborów radco no miał z tego względu, aby wycofał swą kandydaturę, odmówił temu żądaniu, twierdząc, że jego polityka jest najlepsza, no i był wybrany ponownie. (4)

PROTEST KS. WINDISCHGRATZA.

§) Przed kilku tygodniami ukazała się na półkach księgarni wiedeńskich ciekawa książka zawierająca listy polityczne zmarłego tak tragicznie b. następcy tronu austriacko-węgierskiego, arcyksięcia Rudolfa.

Obecnie córka arcyksięcia i małżonki jego Stefani z domu księżniczki belgijskiej, księżna Windischgrätz, zaprotestowała sądowo przeciwko temu wydawnictwu i zażądała jego konfiskaty.

Wypadki i kradzieże

— Pożar.

b) Przy ul. Wólczańskiej 62, w posesji Szeleńskiego Majera, z powodu wadliwej budowy komina wybuchł pożar. Na miejsce wypadku przybył II Oddział Straży Ogniowej, który po półgodzinnej akcji ratunkowej pożar umiejscowił. Straty wynoszą przeszło miliard mk.

— Napad.

Na Edwarda Muszyńskiego (Cegielniana 111) napadli w nocy jakiś nieznanemu osobniczo i dotkliwie poranili go nożami. Do rannego wezwano pogotwie ratunkowe. (4)

— Miljonowa kradzież.

b) Przy ul. Piotrkowskiej 82, ze składu manufaktury nieznanymi sprawcami dokonali kradzieży 8 sztuk towaru wartości 10 milionów mk.

Hartigowi Fryderykowi zam. przy ul. Piotrkowskiej 236 nieznanymi sprawcami zapomocą włamania się skradli różnej biżuterji ogólnej wartości 1800,000 mk.

Z mieszkania Szyperman Marka przy ul. Cegielnianej 18 nieznanymi sprawcami skradli różnej garderoby wartości 1,821,000 mk. (4)

— Czem nas karmią.

Co dzień prawie dorosimy o jakimś wypadku znalezienia rąbek w pieczywie, jednak sprawy te nie znajdują się na wokandy sądu.

W sklepie Bramera Joska Cegielniana 85, sprzedawano bułki pochodzące z piekarni Chęcińskie 80 (Cegielniana 48), w którym zna dowoły się plunkswy. W sprawie tej został spisany protokół przez funkcjonariuszy 5 kom. pol. (4)

Teatr i muzyka

— Teatr Miejski.

Dzisiaj t. j. w czwartek Teatr Miejski daje o g. 3 i pół p. p. dla młodzieży szkolnej „Horsztyński” J. Słowackiego. Bilety nabyte na sobotę pop. dn. 16 grudnia ważne są na czwartek dn. 21 XII o g. 3 i pół p. p.

Wiecz. „Słaba Kobieta” z p. Leonją Barwińską, J. Szyndlerem i T. Krotke w rolach głównych.

W piątek i w sobotę przedstawienia zawieszono. —

— Odłożenie koncertu Cecylji Hansen.

Z powodu żałoby koncert słynnej skrzypaczki Cecylji Hansen, zapowiedziany na d. 21 b. m. zostaje odłożony na czwartek d. 28 grudnia. Nabyte bilety zachowują swoją wartość na d. 28 b. m. Bilety w dalszym ciągu do nabycia w kasie Filharmonji.

O potłową kasę oszczędności

Łódź jako miasto pierwszej klasy pod względem przemysłu z ludnością przeszło pół miliona mieszkańców do obecnej chwili nie posiada filji P. K. O. Z uwagi na to, że załatwianie operacji czekowych, a w szczególności po deimowanie kwot połączone jest ze znaczną stratą czasu, gdyż agendy znajdujące się przy miejscowych urzędach pocztowych nie mogą bezpośrednio skutecznie wypłatać sum czekowych bez sprawdzenia odpowiedniego konta czekowego Centrali P. K. O. w Warszawie, klienci odstręcają się od korzystania z usług P. K. O.

Ponieważ Centrala P. K. O. w Warszawie posiada filje w Poznaniu i Katowicach, dziwnym się wydaje dlaczego Łódź pozbawiona jest tej wygody dla miejscowego przemysłu; Centrala zaś P. K. O. w Warszawie ponosi znaczne straty, gdyż klienci siłą rzeczy zmuszeni są uciekać się do pośrednictwa banków prywatnych pomimo znacznie droższej prowizji niż pobiera P. K. O.

Niniejsze podaje się w celu przyjęcia pod uwagę miarodajnych czynników w celu pożądania uruchomienia w niedalekiej przyszłości niezbędnej dla miejscowego przemysłu filji P. K. O. w Łodzi. (4)

Kupujcie 8-procentową pożyczkę złotą!

Ofiary

— Na inwalidów.

Pozostałość od wieńca ś. p. Janiny Wy-
szkowskiej nrzędniczki P. K. P. st. Łódź-F. od
kolegów, koleżanek i znajomych 57,000 ma-
rek. (4) 5140

Na Przemysł gazowy.

Piotr Król z okazji 25—o lecia dz. „Roz-
wój” mk. 2.500
Józef Berłowski z okazji 25—o lecia dz
Rozwój” mk. 2.500

Giełda

Giełda Łódzka. z dnia 20 b. m.

	w plac.	żadan.	tran
Dolary St. Zjedn. czek	18000	18200	18025
Franki belgijskie gotówka	18100	18200	18025
Franki belgijskie czek	1170	1175	—
Franki francuskie gotówka	1235	1245	—
Franki francuskie czek	1290	1300	—
Franki szwajcarskie gotówka	1355	1368	—
Franki szwajcarskie czek	5460	5482	—
Korony austriackie	0 26	0 27	—
Funty angielskie gotówka	84150	84500	—
Funty angielskie czek	83750	84750	—
Korony czeskie	525	535	—
Marki niemieckie gotówka	2,55	2,65	2,65
Marki niemieckie czek	2,50	2,60	2,60
Miljonówka	—	1700	—
Bank Związku Spółek Zarobkowych	—	—	—

Giełda warszawska

Dol. St. Zjd. Marki niem.	18050 2,60	Dol. Kanad. Funty	
Czeki i wpłaty.			
Belgia	1235	Londyn	84700
Berlin	2,55	Nowy Jork	12050
Gdańsk	2,55	Paryż	1367
Praga	527	Wiedeń	2650
Akcje.			
Bank hand.	29000	Ostrowiec	63000
„Dyskont	18000	Radzki	24250
„Kredyt.	16000	Starachowice	49000
„Zjed. Z Pol.	7750	Zyrardów	825000
Cukier	400000	Borkowski	7950
Drzewo	5925	Zegluga	3000
Lilpop	56000	Jablkowscy	8500
Cegielski	38000	Nafta	4,000

POPIERAJCIĘ POLSKI PRZEMYSŁ I HANDEL.

Zarząd Gazowni Miejskich w Łodzi

podaje do wiadomości pp. Konsumentów, że z powodu braku węgla zmuszony jest do **wstrzymania dopływu gazu dnia 21 grudnia b. r. o godzinie 8-ej rano**, Należy zatem o tej porze **zamknąć wszystkie kurki przy lampach i kraniki do kuchenek i innych przyrządów oraz zamknąć główny kran przy gazomierzu**.

Niewypełnienie niniejszej instrukcji może pociągnąć za sobą **nieszczęśliwe wypadki, za które Zarząd Gazowni Miejskich w Łodzi nie będzie odpowiadał**,

O przywróceniu normalnego ciśnienia gazu w przewodach będzie zawczasu ogłoszone.

Łódź, dnia 20 grudnia 1922 r.

523861

Zarząd Gazowni Miejskich w Łodzi.

Podarunki gwiazdkowe

Sprzedajemy dopóki zapas starczy, po tanich cenach.

Radzimy śpieszyć się

Damskie koszule		
z madepolamu	8 ⁵⁰⁰	7 ⁵⁰⁰ 6 ⁵⁰⁰
z batystu	12 ⁰⁰⁰	10 ⁰⁰⁰ 9 ⁰⁰⁰
Majtki damskie		
z madepolamu	9 ⁵⁰⁰	8 ⁵⁰⁰ 7 ⁵⁰⁰
z batystu z koronkami		13 ⁵⁰⁰
Staniczki		
z batystu haftowane	4 ⁵⁰⁰	3 ⁵⁰⁰ 2 ⁸⁰⁰
Halki „reform”		
z batystu haftowane	12 ⁵⁰⁰	9 ⁵⁰⁰ 7 ⁵⁰⁰
Domowe fartuchy		
kolory ti wale	7 ⁵⁰⁰	6 ⁵⁰⁰ 4 ⁵⁰⁰
Bielizna dla chłop. i dziewcz.		
od 2 do 12 lat		
Firanki		
na metry	7 ⁵⁰⁰	6 ⁵⁰⁰ 5 ⁵⁰⁰
odpasowane na okno	28 ⁰⁰⁰	26 ⁰⁰⁰

Szmachel i Rozner, Łódź

Piotrkowska 100, filja 160.

520452

Lustra i meble

toalety, szafy, łóżka, stoły gabinetowe krzesła stołowe kanapy, materace, srebrożynowe, całkowite sypialnie dębowe, garnitury miękkich mebli — poleca na raty

„Jarmark Łódzki”

Piotrkowska № 44. Telefon 613.

(5022gd)

Daję na raty

wszelką garderobę damską męską, oraz sweatry gotowe i na obstalunki

Pracownia A BERGER. Łódź, Południowa 6 praw. of.

263PK

Dr. Michał Lipski

Choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe. Dzielna 37, Przyjmuje 8-9 i 2-5 w święta 9-11 i 4-6. W.U.Z. № 319 5220K6

Krawaty

na Gwiazdkę najtaniej można kupić w pracowni krawatów, Andrzeja 12. (4908)

Tytonie, cygara i papierosy

oraz wszelkie towary, wchodzące w zakres branży tytoniowej
Hurt — POLECA — Detal

Stefan Lewandowski

Sienkiewicza 48, róg Nawrot.

Dla handlujących najwyższy rabat.

Dla handlujących najwyższy rabat.

„Margot”

Piotrkowska № 64,
Firma egz. od 1897 r.Sweatry, Jumpry,
Konfekcja damska.

Wykwintna bielizna.

Pantofle zakopiańskie.

FARTUCHY.

Praktyczne podarki
gwiazdkowe

5149b2

Konfekcja damska:

Palta,
Suknie,
Bluzki,
Spódniozki,
Fartuchy
oraz Bielizna
najtaniej w firmie

„Wulka”

Łódź,

Piotrkowska 175.
(4791b)

Odmrożenie Maść (z kokałkiem) „Mrozol” leczy, goi ranki za pomocą odmróżania kończyn. Sprzedają Apteki i składy apt. W Sokolewiczka Przejazd № 19 apteka (wprost poczty). (482PK)

Dr Eugenia Gerszuni

Piotrkowska 121

Choroby kobiece i weneryczne kobiet. Przyjmuje od 12-1 od 4-6, w niedziele i święta od 9-12. 5202k10

Upominki gwiazdkowe

— do nabycia —

w Księg. St. Olczaka, Wólczańska 139.

Książki obrazkowe i powieściowe, Albumy do marek i kalendarzy. Record gwiazdkowy i żurnali karnawałowe, ołówki absadki i pocztówki świąteczne. 5237sz

BRACIA IGNATOWICZ

Piotrkowska 96 Telefon 8-33

Polecają po cenach przystępnych:

Wyborowe gatunki win wódek

krajowych i zagranicznych.

Piwo — Porter

Towary kolonjalne.

Pierniki. Bakalje. Delikatesy

Zwierzyna. Drób.

Wszelkie konserwy warzywne, owocowe i rybne.

(5068b3)

„D A K”

Piotrkowska Nr. 143 (w podwórzu na prawo)

— poleca —

HURTOWO I DETALICZNIE

Bawełniane wyroby

Fabryki: Karola Th. Buhle, Łódź.

Tow. Akc. L. Gejera

„ Scheblera i Grohmana

Półwełniane i Wełniane wyroby

Fabryki Tow. Akc. A. G. Borsta

„ „ „ R. Kindlera

Lniane wyroby

Fabryki Zyrardowskiej Manufaktury.

Hurt: 1 i 2 piętro.

(Od 9—1 i 5—7)

Detal na parterze.

4574K5

LECZNICA CHOROBY ZĘBÓW

LEKARZA-DENTYSTY H PRUSS

145 Piotrkowska 145.

za plombowanie, oraz wprawianie zębów
opłata podług taksy.

4818k

**Największy Magazyn w Łodzi
Chrześcijański Jarmark Łódzki**

44 Piotrkowska I-e piętro, tel. 613.

NA GWIAZDKĘ

Polecamy obficie zaopatrzone w modne i sezonowe towary wszystkie nasze działy.

Wełny. Kamgarny na garnitury, palta i suknie. Podszewki. Białe towary białozniane. Lniane obrusy i serwety. Ręczniki. Barchany. Flanele. Chustki. Papy, Kołdry. Trykotaże, Galanterje. Obuwie. Gotowe ubrania. Palta damskie, męskie i dziecięce. Własna pracownia krawiecka — wykonywa zamówienia.

UWAGA: P.P. Urzędnikom i Urzędniczkom jak również szerszym sferom naszego społeczeństwa sprzedajemy **na raty.**

(5022D0)

Pracownia gorsetów

Anny Laferskiej

mieści się obecnie:

182 Piotrkowska 182

oficyna, parter II wejście. 5073s10

OBUWIE

najnowsze PARYSKIE I WIEDENSKIE fasony

z najlepszych zagranicznych skór

STELZNER I WEBER

ŁÓDŹ, UL. PIOTRKOWSKA 141

Specjalność: Wytworzone pantofelki balowe, jedwabne i lakierowe w bogatym wyborze.

P z y m u j e o b s t a l u n k i .

508b12

Zakład pogrzebowy

Wykonuje wszelkie eksportacje do kolei i z kolei; na składzie są trumny metalowe, dębowe i sosnowe. Karawany elektrycznie oświetlone I klasy oraz wynajęte karet do ślubów.

L. S z y m a Ń s i

Łódź, ul. Sienkiewicza № 39.

5171b2

Oszczędza ten kto zaopatruje się **na zi-**
mę **zawczasu** kupując **na**
raty **lub** **za gotówkę** w firmie

„WYGODA” Piotrkowska 238

konfekcję damską, męską i dziecięcą, manufakturę i obuwie, które posiada w wielkim wyborze

UWAGA: Wszelkie obstalunki wykonujemy we własnej pracowni w przeciągu 4-ch dni

(Filij nie posiadamy)

(4762K)

Koszule
Kołnierze
ankiety

Sweatry
Jumpry
Trykofy

Na gwiazdkę.

Krawaty
krajowe
wiedeńskie

Rękawiczki
Pończochy
Skarpetki

Najodpowied-
niejsze prezenta.

Jarasoje
Torebki
Portfele

Wykwintna
bielizna
damska

Spodenkiewicz Piotrkowska 150
Konstantynowska 26.

Ceny przystępne!

Ceny przystępne!

NA GWIAZDKĘ

Wielki **O B U W I A** męskiego i damskiego
wybór

najnowszych fasonów gwarantowanego z najlepszych skór zagranic.

J. Kowalczyk Cegielniana № 25

Ceny przystępne!

(5177d5)

Ceny przystępne.

Fabryka mebli trzciniowych i bambusowych

FIRMA

RUDOLF GALL

Kódź, ul. Nawrot № 4

Właściciel STANISŁAW NOWAK

POLECA NA NADCHODZĄCĄ GWIAZDKĘ:

Meble stylowe — Walizy — Bonboniery — Kosze podróżne — Kosze do bielizny — Kosze do krawatów (żardyniery) — Kosze robót damskich — Lampy elektryczne — Łóżeczka dziecięce:

OPRAWA IAC.

SPECJALNOŚĆ:

Kosze do fabryk i galanteria koszykarska. Przyjmuje się wszelkie reperacje w zakresie koszykarstwa wchodzące. 5222D2

Wzrostnik przy sądzie Okręgowym w Łodzi, TEOFIL STANISZ, zam. przy ul. Konstantynowskiej 51, ogłasza że w dniu 29 grudnia 1922 r. od godz. 10 ej rano w Łodzi, przy ul. Zielonej № 9 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości: manufaktury i kocy, należących do masy upadłości Chaskla Feinberga oszacownych na 5 326. 900 mk. 5229K1

Towarzystwo Akcyjne poszukuje

ekspedienta

o te możliwości z własnymi kłmami dla zwożenia od klientów w pożyczonych balonów i beczek i zakupu nowych. Oferty sub "Balony" do administracji Rozwoju. 5230K1

Potrzebna

uczciwa dziewczyna do kuchni. 50,000 m arek miesięcznie. Zgłaszać się ze świadectwami, stacja Łódź-Kaliska, bufor III klasy. od godziny 11—1. 5219b2

Kupię

posiadłość wiejską

około 40 mórg z zabudowaniami inwentarzem Oferty pod „Posiadłość“ dp adm. „Rozwoju“ 5146s2

Najsolidniej po cenach przystępnych wykonuje wszelkie reperacje najprecyzyjniejszych zegarków, antyków oraz zegarów pokojowych, stróżowskich, automobilowych, wieżowych i t. d. we własnej pracowni

Jan Chmiel, Nawrot 4

Uwaga! Obrączki ślubne. Uwaga!

Na życzenie reperacje wykonuje na czas pożądan. Jakże posiadam na składzie zegary kontrolne, oraz zegary wieżowe. 4363s13

Na raty!

4999s50

Na raty.

Wszelką garderobę męską i damską, obuwie, rozmaite towary lokciowe, bieliznę i t. p.

UWAGA: Wykonuje wszelkie obśtałunki podług najnowszych fasonów

„Ekonomja“ Główny Rynek 5/6

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AAA Kupuję meble dymany futra, garderobę maszynę do szycia płace najwyższe ceny. Łaźnik Benedykta 28 m 13 parter 10340-15

AA Meble sypialne, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przechlecki Piotrkowska 108 6262-0

A Kredens pomocniczy stół krzesła bielizniarki łóżka, szafy białe, lakierowane łóżeczko dziecięce biurka etażarki sprzedaje tano. Piotrkowska 261-4 10554-2

A Łóżka, szafy, stoły, krzesła otomana lustro, garderoby sprzedam. Sienkiewicza 59 m 21 Olicyna pierwsze piętro Kilińskiego. 10553-2

Kupno — sprzedaż majątków ziemskich nieruchomości miejskich młynów, fabryk, interesów handlowych — szybko załatwia, biuro pośrednicze Tarszycki Piotrkowska 90 telefon 840. 10423-2

N tychmiast do sprzedania lub wdzierżawienia na dogodnych warunkach młyn wodny ma biuro „Fortuna“ Łódź Wólczajska 165 10545-3

Do sprzedania majątki ziemskie gospodarstwa rolne, domy wille fabryki, młyny płace, interesy handlowe poleca biuro „Fortuna“, Wólczajska 165. 10544-5

Sprzedam sklep spożywczy elektryczne oświetlenie Wiadomość Kilińskiego 191 sklep spożywczy. 10569-2

FUTRO (elki) do sprzedania obejrzeć można o 10-12 i 4-6 popoł. Pańska 39 m 6 10572-2

Sprzedam siódło, krzesła, otomanę tremo, biurko, łóżka, garnitur salonowy, Piotrkowska 189-9 10562-4

Sklep spożywczy oraz pokój z kuchnią z powodu zmiany interesu natychmiast do sprzedania. Wiadomość ul. Rajska 10 sklep od godz. 4-1 wiecz. 10575-3

Jest do sprzedania budka z drzewem i węglem Rajera 10 10577-2

Włókiot miedziany pojemność 25 wiader sprzedam Konstancynowska 19 kwaciarnia 10569-2

Do sprzedania 4 wozy i rolwaga Szosa Pabjanicka 18 10580-2

Okazja Sprzedam przyrząd introligatorski tanio dla amatora Rynek Bałucki 3 m 4 10582-1

Okazja do sprzedania futro damskie kretki Targowa 38 m 35 Swierkowski 10585-1

Sprzedam otomanę krzesła łóżka dębowe Pomorska 32 10584-3

Miljardery z przepiękną MARY PICKWORD 5230

Sprzedam fortepian, szafę, lustro, maszynę gabinetową i kredens dębowy. Krucza 4 m 18 10585-2

BIALY Iłs sprzedam tania Kilińskiego 160 (restauracja). 10594-2

Z powodu niemożności prowadzenia dwóch sklepów, do sprzedania sklep spożywczy z mieszkaniem w Zgierzu ul. Parzewska 11 10581-3

Sprzedam riomanę z lustrami 6 krzesel stoł rozsuwany szafę, parę łóżek, Rzgowska 31 gospodarz. 10599-2

Różne:

AA Obrączki ślubne pierścionki kolczyki gwarancja za złoto zegary zegarki dąży wybór przyjmuje wszelkie reperacje Brzezińska 10 Jan Placek 10345-12

A kuszerka Pipikowa przyjmuje panię miejscowe i przyjezdne. Piotrkowska 132-14 10587-14

mielizne krawaty pończochy skarpetki, wszelka męska i damska galanteria poleca. Sklep galanteryjny Marii Czempik Łódź al. Główna 17 10588-4

wolbieta lub starsza dziewczyna na potrzebna do obowiązków na wieś. Bliższa wiadomość Główna 17 m 2 od 6 wiecz. 10583-2

pracownik biurowy poszukiwany Zgłoszenia Dom Handlowy S. Bielński i ska Al. Kościuszki 17. 10581-1

CHOINKI natychmiastowa do stawia, stacja Kolażki maj. Tworzyjanki. 10586-1

Nauczyciela języka francuskiego poszukuje. oferty proszę składać w Adm. Rozwoju pod „Emigracja“ 10500-1

Potrzebny ślusarz. Piotrkowska 79 10574-1

Mechanik samochodowy z dwuletnią praktyką i znajomością kierowania samochodami. Zgłoszenia Dom Handlowy S. Bielński i ska Al. Kościuszki 17 10581-1

Do pracowni St. Szymanke potrzebne są zaraz zupełnie zdolne panienki do szycia. Piotrkowska 50 II piętro. 10592-3

Służąca potrzebna zaraz ul. 6-go Sierpnia 41 10595-1

Maty znaczenie bielizny tanio przyjmuje repartianka. Rozwadowska 50 10600-2

Za wypożyczenie półtora miliona dam pokój umeblowany oferty Rozwój sab. „Półtora“ 10508-1

DWIE sale 500 łokci kw, Wiadomość Al. Kościuszki 10 Skład papieru Frejlich. 10597-3

Obiady domowe wydaje codziennie od 1— do 6 wieczór przy ul. Brzezińskiej 9 m 6 10528-4

poszukuje się od 3-ch do 4-ch milionów marek na 1-szy numer hipoteki w Łodzi procent od umowy. 10565-2

BIELIZNIARKI. zdolne poszukuje Wytwórnia bielizny Kilińskiego 105 oficyna. 10566-2

Zdolnego matematyka korepetytora lub kę poszukuje ośmioklasistka Oferty do Rozwoju pod „Zaraz“ 10342-2

pies wyżeł biały z brązową obrozą zabłąkał się opprowadzić za nagrodą Kilińskiego 7 Sobociński. 10549-2

Skóry miękkie i twarde dodatki szewskie, wielki wybór zelówek ul. Piotrkowska 95 I piętro przy Cechu Majstrów Szewskich, 10-51-5

poszukuje się od 3-ch do 4-ch milionów marek. na 1-szy numer hipoteki w Łodzi procent od umowy. Oferty do Rozwoju pod „1 S“ 10595-3

Zagubiona dokumenty

Gastowski Wacław zagubił pasport rosyjski wydany z Kaliskiej oraz kartę policyjną wydaną w Lublinie. 10557-2

Sikora Piotr zagubił dowód osobisty wydany z gm. Złoty Potok z Piasek. 10503-2

Witkowski Stefan zagubił pasport polski wydany w Łodzi 10567-2

Wojniakowski Józef zagubił pasport polski wydany w gminy Dąbrowa Rusicka. 10593-3

Marszał Adolf zagubił kartę powołania wyd. P.K.U. w Łowiczu. 10586-3

Sztrawik Adela zagubiła pasport polski wydany w Łodzi 10461-2

Twardowski Wincenty zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. z P. K. U. Sieradza 10576-2

Twardowski Wincenty zagubił paszport niemiecki wyd. z gm. Wodzierady pow. Łaskie 10578-2

Pokój w Zgierzu. z meblami lub bez, z oświetleniem elektrycznym, oddzielnym wejściem zamknięciem na pokój z kuchnią w Łodzi. Dopłace. Wiadomość: Łódź. Rokicińska № 6 Skład Apteczny Sikorskiego. 5221s1

Płace

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterię. Konstancynowska 7 Milich. prawa oficyna 1-sze piętro 3590K

Muzyka (5217K) rytnowa nauczycielka była uczennicą profesorów A. Michałowskiego i J. Smidowa udziela gry fortepianowej najnowszych systemów. W kom. placie lekcyj 800 mk. Radwańska 43 m. 9.

Do Myśliwych

Kupujemy świeże skóry z dzikich zwierząt całego świata jak Lisy, Wilki, Kuny, Tchórze, Wiewórki, Sobole, Kangury i t. p. Kupujemy nie tylko te które sami upolujecie, lecz jeżeli kupicie od innych myśliwych i przy nieściecie do nas, możecie zarobić ładne pieniądze. Prześlij skórę na próbkę a damy Ci cenę. Kupujemy tylko świeże skóry S. FIRTKO 426 Penn Ave. Pittsburgh Pa. United States of America 5050K

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 450 mk., za tekstem 300 mk., z wyjątkiem 120 mk., wśród drobnych 200 mk., nekrologi 100 mk., ogłoszenia 300 mk. za wiersz nieparełowy lub jego inne 100 proc. drożej. Stronice przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 5 łam, z tekstem 5 łamów. Artykuły bez ograniczenia wyceniane za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmowane do godz. 8-ej, po 6-ej dolicza się do proc. Za nieterminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje od dnia jej ogłoszenia. Red. odpowiedzialny Jan Sokółowski. Wydawca Jan T. Czajewski. Wskazal 3-05-05-05-05-05